

WEGEN ONS TE BOVEN

DATUM	19 & 20 september 2020 Begin van de vredesweek
VOORGANGER	Corinne van Nistelrooij
EERSTE LEZING	Jesaja 55, 6- 9
EVANGELIE	Mattheus 20, 1- 16a

OVERWEGING

Vandaag staan we stil bij de start van de vredesweek. En ik wil u meenemen naar datgene in uw leven waar u geen vrede mee hebt. Een moment hier vanmorgen stil staan bij dat wat schuurt in uw leven, iets waar u boos van wordt, verdrietig, teleurgesteld. Want vrede is niet alleen iets dat ergens ver weg in oorlogsgebieden moet gebeuren (ofschoon de noodzaak daar natuurlijk heel hoog is). Maar, ook hier, nu, in u en in mij, in ieders leven, steeds weer opnieuw is het goed om te zoeken hoe we vrede kunnen vinden.

Is er iets in uw leven wat u momenteel lastig vindt? Misschien is het een kleine ergernis, misschien is het iets dat u diep geraakt heeft. Iets op uw werk, met de kinderen, een verlies, een fenomeen in onze maatschappij? Neem maar even de tijd om bij u zelf te kijken waar vandaag uw onvrede zit....

Laten we vervolgens naar het evangelie van vandaag kijken. Naar het verhaal van de landheer en zijn arbeiders. Het is een verhaal dat onze weerstand oproept. We zouden het niet in ons hoofd halen om iemand die een paar uur werkte evenveel te betalen als iemand die de hele dag gewerkt heeft. We vinden dat onrechtvaardig, oneerlijk. We willen loon naar werken.

Dat is dan weer het leuke van de Bijbel. Daarin lezen we verhalen die net even schuren en ons aan het denken zetten. Zo ook deze parabel.

Al in het eerste deel van de gelijkenis vinden we iets merkwaardigs. Tot vijf keer toe vraagt de landheer op één dag nieuwe werkers. Dan vraag je jezelf af: is die heer een slechte manager die niet in staat is om de omvang van het werk in de wijngaard van te voren in te schatten? Hij moet immers 5 keer heen en weer! Of kan hij het niet aanzien dat er mensen aan de kant blijven staan? En om welke mensen gaat het dan precies? Vervolgens eindigt het verhaal met de gift van één denarie aan alle werkers. Dit tot grote ergernis en verbijstering van degenen die het langst gewerkt hebben. Waarom handelt die heer zo? Waarom heft hij het verschil tussen 'de eersten' en 'de laatsten' op?

Laten we eerst maar eens die arbeiders nader beschouwen. Ik stel me voor dat ze allemaal wel wilden werken. De eersten werden alleen eerder gekozen. Ze stonden vooraan, zelfverzekerd en goed uitgerust. De laatsten zouden wij nu misschien wel

'moeilijk te bemiddelen' werklozen noemen. Mensen die om welke reden dan ook in eerste instantie buiten de boot vallen. Het is duidelijk dat de heer van de wijngaard oog heeft voor deze mensen. Want ook hén gunt hij een volledig dagloon. De landeigenaar geeft ieder even veel, allen krijgen genoeg om van te leven.

Maar het verhaal graaft nog dieper denk ik. Heeft met méér te maken dan met arbeid en uitbetaling. Zeker als we ons realiseren dat Jezus dit verhaal vertelt om iets van het koninkrijk Gods duidelijk te maken. Het 'koninkrijk van de hemel', zelfs, zo staat er al in de eerste zin!

Het moge duidelijk zijn: voor de landheer zijn er geen eersten en laatsten. Voor ons is dat vaak wél zo. Wij kijken om ons heen en zien dat we op sommige momenten achteraan staan. We horen dat een ander dingen heeft die wij niet hebben, we merken dat een ander iets kan wat wij niet kunnen, en voelen ons minder bedeed. Waarom zij wel? En ik niet?

'Waarom mogen mensen in deze coronatijd in het vliegtuig naast elkaar zitten en mag dat in mijn café niet?', vraagt de kroegbaas zich af, terwijl hij zijn inkomsten ziet dalen. En voelt zich achtergesteld.

'Het voelt heel naar dat het koor wél met z'n tien mag zingen en wij die in de kerk zitten niet mogen zingen!'. Alsof het een kwestie is van mogen en niet mogen, terwijl het natuurlijk draait om waarborgen van ieders gezondheid.

Wij mensen hebben de neiging ons met elkaar te vergelijken. En blijkbaar kunnen we het slecht hebben als een ander een streepje vóór heeft, geluk heeft, niet ziek is, iets moois presteert.

Maar hoe zou het zijn als we onze meetlat thuis zouden laten? En onze aandacht meer zouden richten op de waarde van ons eigen leven? Als we proberen oog te hebben voor het goede dat ons ten deel valt. Als we focussen op dat wat er wél is in plaats van op dat wat er niet is? Hoe zou het zijn om de moed te hebben om álles te leven, álles te omarmen wat bij je hoort?

Ik denk dat Jezus, door deze parabel te vertellen, mensen compassie wil leren. Liefde voor de ander, hem of haar iets gúnnen. Maar ook wil Hij ons liefde voor onszelf leren. In de wijngaard van de Heer is immers ieder gelijk. God is in ieder van ons. In die zin zijn we allemaal perfect. Onze diepste kern wordt niet geleid door de omstandigheden waarin we leven. Onze kern staat los van het feit of we vooraan of achteraan in de rij staan. Onze kern is vredig, tijdloos, liefdevol, en wordt niet verstoord door datgene waardoor we onvrede ervaren. Die onvrede is in feite bevroren liefde. Onvrede maakt dat je niet meer stroomt, dat de weg naar onze kern, naar God, geblokkeerd wordt.

Gelukkig wijst Jesaja ons er in de eerste lezing op dat God een weg met ons wil gaan die ons te boven gaat. Hij zegt dat de Eeuwige ons wil optillen, ons helpt om boven onszelf uit te stijgen. En dat daarmee een weg geopend wordt waardoor we weer in contact komen met ons diepste zelf. Als we ons daar aan over kunnen geven en God tijd en ruimte geven bieden we onszelf een kans om ons los te maken uit dat wat ons verhindert om in vrede te leven. Dan lukt het ons om het vuurtje te doven dat smeult onder de momenten van teleurstelling. Dan kunnen we het denken vanuit ons eigen tekort achter ons laten en leven vanuit een houding van genoeg voor allen. Dan kunnen we leven in het ruime besef van Gods vrede die nooit ophoudt. Als we in die vrede leven, blijven we in God. En blijft God in ons.